

**Metodyka wyliczenia maksymalnej kwoty pomocy publicznej operacyjnej
możliwej do udzielenia na podstawie art. 53 GBER
na projekty z zakresu kultury**

Cz. I. Uwagi wstępne

1. Niniejszy dokument określa sposób ustalenia maksymalnej kwoty pomocy publicznej operacyjnej (zwanej w dalszej części dokumentu „maksymalną kwotą pomocy”) jaka może zostać udzielona na podstawie art. 53 *rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (zwanego w dalszej części dokumentu „GBER”) na projekty z zakresu kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego finansowane m.in. ze środków Programu FEnIKS 2021-2027.
2. Niniejszy dokument nie ma zatem zastosowania, jeżeli zachodzi którakolwiek z poniższych okoliczności:
 - a) projekt, na który jest udzielane finansowanie, nie jest projektem z zakresu kultury lub zachowania dziedzictwa kulturowego (patrz poniższy pkt 3),
 - b) udzielane finansowanie stanowi pomoc publiczną, jednak jest ona udzielana na podstawie innej, niż art. 53 GBER¹,
 - d) finansowanie jest udzielane na podstawie art. 53 GBER ale projekt polega na dokonaniu inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne².
3. Oceny, czy finansowanie stanowi pomoc publiczną, należy dokonać w oparciu o postanowienia *Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (2016/C 262/01) oraz wykonany test pomocy publicznej stanowiący załącznik nr 7 do Regulaminu konkursu.

Cz. II. Ogólne zasady ustalania maksymalnej kwoty pomocy

4. Podstawowa metoda ustalania maksymalnej kwoty pomocy została określona w art. 53 ust. 7 GBER. Zgodnie z tą metodą maksymalna kwota pomocy udzielanej na dany projekt jest równa stratom operacyjnym ponoszonym przez beneficjenta w związku z realizacją tego projektu, powiększonym o rozsądny zysk. Szczegółową metodykę ustalania maksymalnej kwoty pomocy tą metodą przedstawiono w poniższej części III.

¹ np. pomoc na projekt z zakresu kultury udzielana jako pomoc *de minimis*

² np. projekt polegający na modernizacji budynku instytucji kultury lub nabyciu środków trwałych służących do wykonywania działalności kulturalnej

Cz. III. Ustalanie maksymalnej kwoty pomocy metodą podstawową

5. Ustalenie maksymalnej kwoty pomocy metodą podstawową odbywa się w oparciu o:

- a) koszty kwalifikowane projektu,
- b) przychody projektu,
- c) rozsądny zysk na realizacji projektu.

6. Kategorie kosztów kwalifikowanych projektu zostały wskazane w art. 53 ust. 5 GBER.

7. Koszty ponoszone przez beneficjenta w celu realizacji projektu objętego pomocą dzielą się na:

- a) koszty bezpośrednie,
- b) koszty ogólne.

8. Koszty bezpośrednie to koszty, które są ponoszone przez beneficjenta wyłącznie w celu realizacji projektu objętego pomocą³. Poszczególne pozycje kosztów bezpośrednich uwzględnia się w kosztach kwalifikowanych w całości.

9. Koszty ogólne to koszty ponoszone przez beneficjenta zarówno w celu realizacji projektu objętego pomocą jak i w celu wykonywania innej działalności⁴. Poszczególne pozycje kosztów ogólnych uwzględnia się w kosztach kwalifikowanych w odpowiedniej części. Wysokość tej części ustala się z zastosowaniem kluczy podziałowych, skonstruowanych w sposób racjonalny, zobjektywizowany, z dochowaniem dobrych praktyk rachunkowości⁵. Beneficjent powinien określić na piśmie w swojej polityce rachunkowości konstrukcję kluczy podziałowych stosowanych do określenia wysokości poszczególnych rodzajów kosztów ogólnych uwzględnianych w wyliczeniu kwoty pomocy.

10. VAT może być uznany za kwalifikowany wyłącznie w projektach realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz szkoły artystyczne prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki samorządu terytorialnego na rzecz prowadzonych

³ Przykładowo kosztami bezpośrednimi projektu polegającego na organizacji wydarzenia kulturalnego mogą być:

- koszty wynagrodzeń wykonawców zewnętrznych uczestniczących w wydarzeniu kulturalnym,
- koszty nabycia praw do odtworzenia utworów w trakcie wydarzenia kulturalnego,
- koszty wynajmu pomieszczeń na potrzeby organizacji wydarzenia kulturalnego,
- koszty materiałów nabytych na potrzeby organizacji wydarzenia kulturalnego.

⁴ Przykładowo kosztami ogólnymi projektu mogą być:

- koszty wynagrodzeń pracowników beneficjenta, którzy poza uczestnictwem w realizacji projektu wykonują inne zadania,
- koszty pomieszczeń trwale zajmowanych przez beneficjenta, które są okresowo wykorzystywane na cele projektu,
- koszty amortyzacji środków trwałych (sprzętu, wyposażenia etc.) wykorzystywanych okresowo na cele projektu.

⁵ Przykładowo klucze podziałowe mogą być skonstruowane w następujący sposób:

- jeżeli dany środek trwały jest wykorzystywany w danym roku na cele projektu przez okres 5 miesięcy, przy czym w okresie tym jest on przez 75% czasu wykorzystywany na cele projektu, a przez 25% czasu – na inne cele, to przy wyliczeniu kwoty pomocy uwzględnia się koszt tego środka trwałego w danym roku w wysokości $75\% \cdot 5 / 12 \cdot A$ (gdzie A oznacza wysokość rocznego odpisu amortyzacyjnego),
- jeżeli dany pracownik beneficjenta w danym miesiącu przeznacza na czynności związane z projektem 60% czasu pracy, to przy wyliczeniu kwoty pomocy uwzględnia się koszt tego pracownika w wysokości $60\% \cdot Z$ (gdzie Z oznacza całkowity koszt zatrudnienia tego pracownika w danym miesiącu),
- jeżeli beneficjent wykorzystuje w danym miesiącu 20% powierzchni swej siedziby na cele realizacji projektu to przy wyliczeniu kwoty pomocy uwzględnia się koszt energii elektrycznej w tym miesiącu w wysokości $20\% \cdot E$ (gdzie E oznacza całkowity koszt energii elektrycznej zużywanej w siedzibie beneficjenta w tym miesiącu) - w przykładzie tym założono, że cały obiekt siedziby beneficjenta jest obsługiwany przez jeden licznik energii elektrycznej

przez nie szkół artystycznych, pod warunkiem, że beneficjent ani żaden inny podmiot zaangażowany w realizację projektu (w szczególności partner albo podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowanych) nie prowadzi działalności opodatkowanej VAT w obszarze, którego dotyczy projekt. W przypadku projektów realizowanych przez pozostałych beneficjentów (nie uwzględnionych powyżej) VAT jest zawsze wydatkiem niekwalifikowalnym.

11. Przychody beneficjenta związane z realizacją projektu z reguły są możliwe do bezpośredniego ustalenia w oparciu o dowody księgowe, bez stosowania kluczy podziałowych. Jeżeli jednak dana kategoria przychodów dotyczy zarówno projektu jak i innych działań to do ustalenia przychodów związanych z realizacją projektu należy zastosować klucz podziałowy, spełniający warunki określone w pkt 9, zdanie trzecie i czwarte⁶.

12. Beneficjent ubiegający się o otrzymanie pomocy, której maksymalna kwota jest ustalana metodą podstawową, sporządza plan finansowy projektu. Plan finansowy projektu sporządza się w podziale na poszczególne lata kalendarzowe, chyba że przewidywany okres realizacji projektu⁷ nie przekracza 12 miesięcy. Plan ten sporządza się w wartościach nominalnych.

13. W planie finansowym projektu wykazuje się:

- a) koszty kwalifikowane projektu w poszczególnych latach,
- b) przewidywane przychody projektu w poszczególnych latach,
- c) wartość rozsądnego zysku w poszczególnych latach,
- d) wartość pomocy przypadającej na poszczególne lata.

14. Wartość nominalną pomocy przypadającej na dany rok ustala się tak, aby przewidywana stopa zwrotu na sprzedaży (z uwzględnieniem otrzymanej pomocy) w tym roku była równa stopie rozsądnego zysku. Wartość nominalną pomocy przypadającej na dany rok ustala się zatem według wzoru:

$$D = [K / (1 - g)] - P$$

- gdzie: **D** oznacza wartość nominalną pomocy przypadającej na dany rok, **K** oznacza wartość nominalną przewidywanych kosztów kwalifikowanych w tym roku, **P** oznacza wartość nominalną przewidywanych przychodów projektu w tym roku, **g** oznacza stopę rozsądnego zysku.

15. Stopę rozsądnego zysku **g** ustala się według wzoru:

$$g = (s + 1) / 100$$

⁶ Jeżeli np. pomoc przyznano na organizację festiwalu filmowego, to przychodami projektu są m.in. przychody ze sprzedaży biletów (karnetów); ich wysokość można ustalić bezpośrednio na podstawie dowodów księgowych (np. raportów kasowych). Jeżeli jednak pomocą nie jest objęty cały festiwal, a jedynie projekcja na nim niektórych filmów (np. pochodzących z danego kraju X), przy czym karnety festiwalowe upoważniają do obejrzenia wszystkich filmów prezentowanych na festiwalu, to niezbędne będzie zastosowanie klucza podziałowego przyporządkowującego filmom z kraju X odpowiednią część przychodów ze sprzedaży karnetów. Kluczem takim mógłby np. być udział projekcji filmów z kraju X w ogólnej liczbie projekcji filmów wyświetlonych na festiwalu.

⁷ w niniejszym dokumencie przez okres realizacji projektu rozumie się okres, w którym są ponoszone koszty kwalifikowane

- gdzie: **g** oznacza stopę rozsądnego zysku (wyrażoną w wartościach bezwzględnych), **s** oznacza obowiązującą aktualnie (tzn. w chwili sporządzania planu finansowego) stopę *swap* dla okresu o długości odpowiadającej przewidywanej długości okresu realizacji projektu (wyrażoną w procentach)⁸.

Stopy *swap* są publikowane przez Komisję Europejską pod adresem: https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/sgei/swap-rate-proxies_en W celu doboru odpowiedniej stopy *swap* przewidywaną długość okresu realizacji projektu zaokrągla się do pełnych lat przestrzegając powszechnie stosowanych zasad zaokrągleń⁹.

16. Wartość nominalną rozsądnego zysku¹⁰ w danym roku ustala się według wzoru:

$$Z = P + D - K$$

- gdzie: **Z** oznacza wartość nominalną rozsądnego zysku w danym roku, **P** oznacza wartość nominalną przewidywanych przychodów projektu w tym roku, **D** oznacza wartość nominalną pomocy przypadającej na ten rok, **K** oznacza wartość nominalną przewidywanych kosztów kwalifikowanych w tym roku.

17. Maksymalną kwotę pomocy dla projektu wylicza się według wzoru:

$$D_{\text{całk}} = D_1 * w_1 + D_2 * w_2 + \dots + D_n * w_n$$

- gdzie **D_{całk}** oznacza maksymalną kwotę pomocy dla projektu (wyrażoną w wartościach nominalnych wg. wartości pieniądza na dzień przyznania pomocy), **D₁** oznacza wartość nominalną pomocy przypadającej na pierwszy rok realizacji projektu, **w₁** oznacza współczynnik dyskontowania dla pierwszego roku realizacji projektu, **D₂** oznacza wartość nominalną pomocy przypadającej na drugi rok realizacji projektu, **w₂** oznacza współczynnik dyskontowania dla drugiego roku realizacji projektu, **D_n** oznacza wartość nominalną pomocy przypadającej na ostatni rok realizacji projektu, **w_n** oznacza współczynnik dyskontowania dla ostatniego roku realizacji projektu.

18. Współczynnik dyskontowania dla danego roku realizacji projektu wylicza się według wzoru:

$$w = 1 / (1+r)^t$$

- gdzie **w** oznacza współczynnik dyskontowania dla danego roku realizacji projektu, **r** oznacza stopę dyskontową, **t** oznacza liczbę lat między rokiem, dla którego jest ustalany współczynnik dyskontowania a rokiem, w którym pomoc jest przyznawana¹¹.

⁸ przykładowo w maju 2023 r. stopa *swap* dla trzyletnich zobowiązań wyrażonych w złotych polskich wynosi 7,17%; zatem stopa rozsądnego zysku dla projektu trwającego dwa lata (wyrażona w wartościach bezwzględnych) wynosi $8,17/100 = 0,0817$

⁹ np. dla projektu trwającego 17 miesięcy stosuje się jednoroczną stopę *swap* zaś dla projektu trwającego 18 miesięcy – dwuletnią stopę *swap*

¹⁰ Wyliczenie maksymalnej kwoty pomocy zgodnie ze wzorem podanym w pkt 20 nie wymaga uprzedniego ustalenia wartości nominalnej rozsądnego zysku. Jednak ustalenie tej wartości ułatwia weryfikację prawidłowości całokształtu obliczeń opisywanych w niniejszej części dokumentu.

¹¹ przykładowo w maju 2023 r. stopa bazowa wynosi 7,62%, wobec czego stopa dyskontowa wynosi 8,62%, czyli w wartościach bezwzględnych 0,0862

Stopę dyskontową **r** ustala się ze wzoru:

$$r = (b + 1) / 100$$

- gdzie: **r** oznacza stopę dyskontową (wyrażoną w wartościach bezwzględnych), **b** oznacza aktualnie obowiązującą stopę bazową (wyrażoną w procentach).

Stopy bazowe są publikowane przez UOKiK pod adresem:
https://uokik.gov.pl/stopa_referencyjna_i_archiwum.php?

19. W przypadku projektu, którego przewidywany okres realizacji nie przekracza 12 miesięcy, plan finansowy sporządza się dla całego tego okresu, bez podziału na poszczególne lata. W tym przypadku:
- a) ustala się jedną wartość nominalną pomocy dla całego okresu realizacji projektu, zgodnie ze wzorem określonym w pkt 14,
 - b) ustala się jedną wartość nominalną rozsądnego zysku dla całego okresu realizacji projektu, zgodnie ze wzorem określonym w pkt 16,
 - c) maksymalną kwotę pomocy dla projektu oblicza się dyskontując wartość nominalną pomocy (o której mowa w lit. a) z zastosowaniem współczynnika dyskontowania dla roku kalendarzowego, w którym przewiduje się zakończenie realizacji projektu (wyliczonego zgodnie z pkt 18).